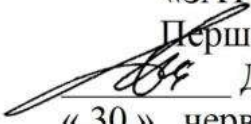

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальнотехнічних дисциплін

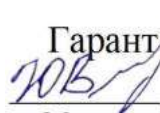
«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

 Дмитро БАБЕНКО

« 30 » червня 2022 р.

Гарант освітньої програми

 Юрій ВОЛОСЮК

« 30 » червня 2022 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Безпека життєдіяльності та основи охорони праці»

Галузь знань	12 «Інформаційні технології»
Спеціальність	122 «Комп'ютерні науки»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма «Комп'ютерні науки» початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти
Освітній ступінь	«Молодший бакалавр»
Семестр	3
Форма здобуття освіти	Очна (Денна)
Викладачі	Полянський Павло Миколайович, кандидат економічних наук, доцент email: PolyanskyPM@mnau.edu.ua

Розглянуто на засіданні засіданні кафедри
загальнотехнічних дисциплін МНАУ.

Протокол № 8 від 06 червня 2022 року.

В.о. завідувача кафедри, доцент

Павло ПОЛЯНСЬКИЙ

Схвалено науково-методичною комісією
інженерно-енергетичного факультету МНАУ.

Протокол № 10 від 07 червня 2022 року.

Голова науково-методичної комісії, доцент

Ілона БАЦУРОВСЬКА

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту

Протокол № 10 від 27 червня 2022 року.

Голова вченої ради

Олена ШЕБАНИНА

Миколаїв
2022

1. Призначення навчальної дисципліни	Вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» є важливим кроком у розширенні світогляду майбутніх фахівців про безпеку людини та її захист у процесі виробничої і побутової діяльності, в умовах надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу. Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» займає провідне місце у структурнологічній схемі підготовки фахівця за початковим (короткий цикл) рівнем вищої освіти, оскільки є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук з вищої математики, історії, соціології, інформатики, податкової системи, економічного аналізу, статистики тощо і дозволяє вивчення здобувачами вищої освіти теоретичних і практичних основ безпеки життєдіяльності та основ охорони праці є важливим моментом у процесі підготовки молодших бакалаврів.
2. Мета навчальної дисципліни	Мета - забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій, їх властивості, можливий вплив на життя і здоров'я людини, сформувати у студентів свідоме та відповідальне ставлення до питань особистої безпеки й безпеки тих, хто її оточує; навчити людину розпізнавати й оцінювати потенційні небезпеки, визначати шлях надійного захисту від них, уміти надавати допомогу в разі потреби собі та іншим, а також оперативно ліквідовувати наслідки прояву небезпек у різноманітних сферах людської діяльності. Предметом дисципліни є люди та середовище, в якому вони мешкають та здійснюють трудову діяльність. Об'єктом дослідження дисципліни виступає людина у різних аспектах її діяльності (фізичному, психологічному, духовному, суспільному).
3. Компетентності	<i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері комп'ютерних наук або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>Загальні компетентності:</i>

	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільстві, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК9. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.			
4. Заплановані результати навчальної дисципліни	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен: ПРН4. Застосовувати правові норми та норми з безпеки життєдіяльності у професійній діяльності. ПРН5. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.			
5. Опис навчальної дисципліни	Всього годин / кредитів за навчальним планом, з них: – лекції – практичні заняття – самостійна робота	90 год. / 3 кред. 14год. / 0,5 кред. 14 год. / 0,5 кред. 62 год. / 2 кред.		
Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лк	пз	сам. робота
Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності.				
1.1.	Тема 1. Основні поняття та визначення БЖД.	1	1	5
1.2.	Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	1	1	5
1.3.	Тема 3. Небезпеки життєдіяльності у виробничій сфері та побуті.	1	1	5

1.4.	Тема 4. Небезпеки що ведуть до НС та заходи зниження їх наслідків.	1	1	5
1.5.	Тема 5. БЖД в умовах надзвичайних ситуацій.	1	1	5
1.6.	Тема 6. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час НС.	1	1	5
	Всього за змістовний модуль	6	6	30
Змістовий модуль 2. Основи охорони праці.				
2.1.	Тема 7. Правові питання охорони праці.	1	1	5
2.2.	Тема 8. Організаційні питання охорони праці.	1	1	5
2.3.	Тема 9. Основи виробничої санітарії та гігієни.	1	1	5
2.4.	Тема 10. Гігієна праці при застосуванні шкідливих речовин.	1	1	5
2.5.	Тема 11. Основи виробничої безпеки.	1	1	4
2.6.	Тема 12. Електробезпека.	1	1	4
2.7.	Тема 13. Пожежна безпека.	2	2	4
	Всього за змістовний модуль.	8	8	32
	Всього годин по навчальній дисципліні.	14	14	62
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				
6. Порядок та критерії оцінювання	<i>Поточний контроль знань</i> здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді атестацій, які проводяться за результатами обов'язкових контрольних заходів, що передбачені робочою програмою. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час практичних занять та виконання індивідуальних робіт проводиться за такими критеріями: 1. Розуміння, ступінь засвоєння навчального матеріалу в обсязі певної теми чи окремого розділу. 2. Вміння та навички розв'язання практичних ситуацій, виконання практико-орієнтованих завдань. При оцінюванні індивідуальних завдань увага приділяється також їх правильному оформленню та змістовому наповненню. <i>Підсумковий контроль знань</i> здійснюється шляхом отримання заліку на підставі накопичених балів за семестр. За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, самостійну роботу, реферати, контрольні роботи тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 0 до 100 балів. Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій. Вивчення навчальної дисципліни включає: лекційні заняття, практичні заняття, консультації з навчальної дисципліни, самостійну роботу здобувача.			

		Самостійна робота здобувача включає: опанування навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, творчих робіт.	
Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти			
№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна / мінімальна кількість балів
1.	Практичні роботи	13	65/39
2.	Індивідуальне (самостійне) завдання	2	20/12
3.	Усне опитування	3	15/9
Усього (балів)		x	100/60
Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу			
Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 - 100	A	зараховано	
82 - 89	B		
75 - 81	C		
64 - 74	D		
60 - 63	E		
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
7. Політика курсу		Політика курсу визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Дотримуватися етики поведінки, яка прописана у Кодексі академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісна з принципами викладання курсу, з чим здобувачі вищої освіти ознайомлюються під час першого заняття. Основні принципи проведення занять: – відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; – усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; – різні моделі роботи на заняттях, у тому числі	

	робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; – курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; – протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.
8. Інформаційні джерела	8.1 Базова література 1. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Київ, 2019. 344с. 2. Яремко З. М. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. Львів, 2015. 301 с. 3. Бегун В. В., Науменко І.М. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки): навч. посібник. Київ, 2017. 344 с. 4. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 1. Техногенна та природна небезпека / за ред. В. В. Могильниченка. - Київ, 2017. 636 с. 5. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 2. Організація управління в надзвичайних ситуаціях / за редакцією В. М. Антонця. - Київ, 2017. 303 с. 6. Аветисян В. Г. Рятувальні роботи під час ліквідації надзвичайних ситуацій : посібник. - Київ, 2016. 398 с. 7. Безпека життєдіяльності : навчальний посібник / [М.А. Касьянов, Ю.П. Ревенко, В.О. Медяник та ін.]. - Луганськ, 2017. 284 с. 8. Михайлюк В.О. Цивільна безпека : навчальний посібник / В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов. -Київ, 2018. 158 с. 9. Яким Р.С. Безпека життєдіяльності : навч. посіб.

Львів, 2015. 304 с.

10. Яремко З.М., Муць І.Р., Галаджун Я.В. Безпека життєдіяльності: навч. посібник. Львів, 2017. 268 с.

11. Кіт Л.Я. Основи рятування і збереження життя людини у невідкладному стані. - Львів, 2017. 135 с.

12. Охорона праці : навч. посібник / З.М. Яремко, С.В. Тимошук., С.В. Писаревська, О.Б. Стельмахович. Львів, 2018. 430 с.

8.2 Допоміжна література

1. Развитие понятия «Социальной ответственности» и её влияние на конкурентноспособность организации / Г. О. Иванов, З. М. Раджаб, В. А. Залого // Національна академія аграрних наук України. Національний науковий центр «Інститут механізації та електрифікації сільського господарства». Механізація та електрифікація сільського господарства. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. Вип. 99. Том 2. Глеваха, 2014. С. 439-451.;

2. Радіонов М. О. Визначення основних напрямів профілактики травматизму на підприємствах сільського господарства / М. О. Радіонов, Д. Д. Марченко, В. М. Курепін // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - 2019. - Вип. 1 (101). - С. 111-117. - DOI: 10.31521/2313-092X/2019-1(101)-16.

[URL:http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6105](http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6105).

3. Иванов Г. О. Загальна класифікація і призначення підйомно-транспортних машин / Г. О. Иванов, П. М. Полянський, В. В. Курченко / Перспективна техніка і технології–2019 : матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, аспірантів і студентів, 25-27 вересня 2019 р., м. Миколаїв / Міністерство освіти і науки України; Миколаївський національний аграрний університет. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 121-124.

4. Полянський П.М. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : методичні рекомендації щодо виконання творчої роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Молодший бакалавр» початкового рівня (короткий цикл) спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» денної форми навчання. – Миколаїв : МНАУ, 2021. – 32 с.

5. Полянський П.М. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : методичні рекомендації з

вивчення дисципліни та виконання індивідуальних завдань і самостійної підготовки для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Молодший бакалавр» початкового рівня (короткий цикл) спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» денної форми навчання. – Миколаїв : МНАУ, 2021. – 28 с.

6. Курепін В. М. Виховання культури безпеки студентів у процесі вивчення дисциплін безпеки // В. М. Курепін, К. М. Горбунова // Регіональна культура в умовах глобалізації : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Глухів, 4-5 червня 2018 р. - Глухів : ВМУРЛ „Україна”, 2018. - С. 334 - 338.

7. Курепін В. М. Комплексна безпека підприємств, як складова системи управління / В. М. Курепін, К. М. Горбунова // Актуальні питання техногенної та цивільної безпеки України : матеріали І Всеукраїнської наукової конференції професорсько-викладацького складу, м. Миколаїв, 21-22 вересня 2018 р.- Миколаїв : Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, 2018. - С. 21 -23.

8. Курепін В. М. Виховання культури безпеки життєдіяльності майбутніх фахівців у закладах вищої освіти / В. М. Курепін, К. М. Горбунова // Педагогічні науки : збірник наукових праць. Глухів : ГНПУ ім., О.Довженка, 2018. С. 127-135.

9. Радіонов М. О. Визначення основних напрямів профілактики травматизму на підприємствах сільського господарства / М. О. Радіонов, Д. Д. Марченко, В. М. Курепін // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - 2019. - Вип. 1 (101). - С. 111-117. - DOI: 10.31521/2313-092X/2019-1(101)-16. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6105>.

10. Яблуновська К.О. Екологічна підготовка інженерів-педагогів аграрної галузі, уклад. К.О. Яблуновська // Регіональна культура в умовах глобалізації : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Глухів, 22-23 травня 2018 р. - Глухів : ВМУРЛ „Україна”, 2018.

11. Яблуновська К.О. Удосконалення викладання дисциплін безпеки у вищих навчальних закладах, уклад. К.М. Горбунова, В.М. Курепін, К.О.

- Яблуновська // Причорноморська регіональна науково-практична конференція професорсько-викладацького складу, м. Миколаїв, 25-27 квітня 2018 р. - Миколаїв: Миколаївський національний аграрний університет. - Режим доступу: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/3900>
12. Яблуновська К.О. Екологічна психологія та психопедагогіка у системі підготовки майбутніх викладачів аграрної галузі, уклад. К.О. Яблуновська // Причорноморська регіональна науково-практична конференція професорсько-викладацького складу, м. Миколаїв, 25-27 квітня 2018 р. - Миколаїв: Миколаївський національний аграрний університет. — Режим доступу: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/3897>
13. Яблуновська К.О. Принципи формування екологічної компетентності у майбутніх викладачів аграрних закладів, уклад. К.О. Яблуновська // Науковий вісник: збірник наукових праць випуск 14, м. Київ, 2018р.-ІПТО.
14. Яблуновська К.О. Екологічна освіта в системі підготовки майбутнього фахівця, уклад. К.О.
15. Яблуновська // Теорія і методика професійної освіти: електронне фахове наукове видання випуск 14, м. Київ, 2018р. - ІПТО. - Режим доступу: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/4735>
16. Яблуновська К.О. Екологічна свідомість у системі наукових понять, структура та типи, уклад. К.О. Яблуновська // Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 6-7 грудня 2018 р.
17. Яблуновська К.О. Формування екологічної компетентності засобами інтерактивних технологій, уклад. К.О. Яблуновська // Інноваційні підходи до розвитку сучасної освіти: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Дніпро, 28 лютого 2019 р. - Режим доступу: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6424>
18. Яблуновська К.О. Організаційно-педагогічні умови професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів, уклад. К.О. Яблуновська // Науково-методичне забезпечення професійної освіти і

навчання: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 18-28 березня 2019 р. - Режим доступу:

<http://dspace.mnau.edu.Ua/jspui/handle/123456789/6423>

19. Яблуновська К.О. Особливості формування екологічної компетентності студентів засобами факультативу "Екологія довкілля", уклад. К.О. Яблуновська // Професійне навчання персоналу - Європейський вибір: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, травень 2019 р.\

20. Яблуновська К. О. Формування екологічної культури під час навчання фахівців економічного профілю. *Modern Economics*. 2021. № 26(2021) С. 190-194. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V26\(2021\)-29](https://doi.org/10.31521/modecon.V26(2021)-29).

8.3 Законодавчо-нормативні акти

1. Про охорону праці: закон України від 14 жовтня 1992 року N 2695-XII /Верховна рада України. - К. : Відомості Верховної ради, 2012. - № 48. - 16 с.

2. Кодекс законів про працю України : від 10.12.1971 № 322-VIII / Верховна рада України. - К.: Держгірпромнагляд, 2015. - 57 с.

3. Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві : постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 р. № 1112 / Кабінет Міністрів України // Охорона праці. - 2015. - № 7. - С. 18-24.

4. Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці : наказ Держнаглядохоронпраці від 08.06.2004 р. № 151 /Держгірпромнагляд // Охорона праці. - 2014. - № 6. - С. 23-29.

5. Про затвердження порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях : постанова Кабінету Міністрів України № 444 від 26.06.2013 р. / Кабінет Міністрів України. - Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/444-2013-%D0%BF>.

6. Правила пожежної безпеки в Україні : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 30 грудня 2014 року № 1417 / Міністерство внутрішніх справ України,- Режим доступу : <http://ppb2015.io.ua/>.

7. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства: наказ Держгірпромнагляду від

	21.03.2007 р. № 55 / Держгірпромнагляд // Охорона праці. - 2014. - № 9. - С. 2-7. 8. Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці : наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. №56 / Держгірпромнагляд // Охорона праці. -2014. - № 11.-С.8-12. 9. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці: наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15 / Держгірпромнагляд.// Охорона праці. - 2014. -№ 11. —С. 15-22. 10. Положення про розробку інструкцій з охорони праці : наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9 / Держгірпромнагляд // Охорона праці. - 2014. -№ 10. - С. 14-17. 11. Типове положення про службу охорони праці : наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255 / Держгірпромнагляд // Охорона праці. - 2015. - № 1—С. 8-13. 12. Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій : наказ Держнаглядохоронпраці від 17.06.1999 р. № 112/ Держгірпромнагляд // Охорона праці. - 2015. - № 3. - С. 15-23. 13. Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві : наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132 / Держгірпромнагляд // Охорона праці. - 2015. - № 3. - С. 29-31. 14. Побудова, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці : рекомендації Голови Держгірпромнагляду 07.02.2008 р. / Держгірпромнагляд // Охорона праці. - 2015. - № 8. - С. 3-5.
9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	Для навчання осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувачів за допомогою дистанційної системи Moodle МНАУ (https://moodle.mnau.edu.ua/)
10. Доступ до	Робоча програма дисципліни, її силабус та методичні

матеріалів навчання	рекомендації до практичних занять знаходяться на сторінці дисципліни у СДН Moodle: (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=3075) Бібліотека Миколаївського національного аграрного університету за посиланням - https://lib.mnau.edu.ua/. Репозитарій Миколаївського національного аграрного університету за посиланням - http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/.
---------------------	--

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Доцент

Полянський П.М.